

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben: vidéken:
1 óra 1.50 K 1 óra 2 K
1 évre 18 K 1 évre 24 K

Szerkesztőség és hirdetővonal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felölös szerkesztő: Hajós József.

Megyéspüspökünk nagybóji szózataiból.

Nagy világégés korában élünk s mi is várjuk, hogy e világégésből jobb világ bontakozzék ki, — világ több igazságossággal és több boldogsággal.

Ég most a világ a világháborúban, elég sok élet és sok sok remény a szenvedés és fájdalom tüzeiben, — elhamvad sok családi szentély; ó bár pusztulna el hát e tűzben a bűn s az igazságtalanság is, mely mindnyájunknak csak terhe s kinja volt! Szenvédésekben s áldozatokban adtuk meg árát bűneinknek; mértelen sok kinban s bánatban kellett jóvátennünk, amit vétkezünk. Az Ur Isten tüzet bocsátott a gazba s fölszántotta a harcok ekéjével új vetés alá a világ mezejét. Mélyen szántott, országok határköveit szántotta ki; fölbortított trónokat s ami fönt volt, azt lefordította. Könnyező szemmel állunk e szántás bárázdáján mi megmaradtak, nem tehetünk róla s Isten sém veszi zokon tőlünk, ha sirunk s sírunk! Azután azonban a nagy szántó Isten-től a megvető Istenre gondolunk s mélyen megindulva az emberiség szenvedéséről, mi is egy új s boldogabb élet kisarjadásában reménykedünk. A feldúlt otthonok romjain s az elgyötört nemzedékek vesztéségein, a sok elesett hősnék vérén, a töméntelen sok szomorú ember bánatán elérzékenyülve lelkesedni akarunk, hogy hát ne legyen már soha többé úgy mint ahogyan most volt s el vagyunk szánva; hogy a múltnál egy szebb s jobb jövőndőt biztosítsunk gyermekeinknek.

Ha ily lelkiülettel tekintünk végig a világon, megértjük, hogy óriási munka vár reánk. Óriási munka, mert föl kell építenünk azokat a romokat, melyek a lelki s a társadalmi gazdasági világban éktelenkednek.

Először is a lelki világ romjain akad meg szemünk. A háború sok sebet vágott tes-

ten-lelken egyaránt, romba döntött nemcsak dómokat, szentélyeket s otthonokat, hanem lelkeket is. S nekem úgy tetszik, hogy a lelki károkat kell első sorban helyrehozunk, mert új világot csak új, friss lelkület s nem rokkantlélek építhet.

Sok ember megrendült hitében s nem tudta fölérteni s még kevésbé elviselni azt az égszakadást, mely a világra borult. Nem bírta megérteni, hogy hogyan történhetik meg mindez a szörnyűség, mikor egy jó Istenben hiszünk, mi anyánkban, ki a mennyekben van. Föllázadt sokak lelke s azt gondolták, hogy nem bennük, hanem az Istenben van a hiba, sőt hogy mivel pokol van a földön, nincs Isten az égben. Így aztán a világháború kalapácsa nemcsak trónokat s országokat, nemcsak hadsereget s millió fiatal életet, hanem hitet s eszményeket is összetört s így azután azok, kik a hitben gyöngék voltak, a világrengéstől elvesztették lelkük egyensúlyát s eszükön a kétely s kedélyükön az utálat és borzalom lett urrá.

E lelki rokkantnak először is az által kell gyógyulniok, hogy ötleteik s nézeteik závarából kiemelkedve a világok Úrahoz, s minden földrengésnél s égszakadásnál hatalmasabb Istenhez fordulnak. Tudom, hogy az ember mindig saját vágyai s igényei szerint alakítja a maga Istenét s azt várja tőle, hogy e vágyakat s igényeket teljesítse s őt minden bajból kiszabadítsa. Mindazonáltal ez elképzeléssel Istenrel ép akkor nem boldogul, mikor az egész világ bomlik s mikor mindaz török s romlik, amit képzelet ész és kéz alkotott. Ilyenkor azután a képzelet isteneit el kell hagynunk s ahhoz az Istenhez kell járulnunk, akit nem a képzelet s a hangulat, hanem a kinyilatkoztatás állít elénk. Ez az Isten a „Deus verus et vivus“, az igaz élő Isten.

A világ nagy képeskönyv, melyben lapozgatunk s a valóságnak majd piros, vépiros majd szürke és fekete képeit nézegetjük. Minél tovább forogtatjuk e képeskönyv lapjait v. i. minél tovább élünk s többet tapasztalunk, annál mélyebben győződünk meg arról, hogy mi a világból édeskeveset értünk s hogy legjobban teszünk akkor, ha kötelességeinket hiven teljesítve, mindenben keresztül, legyen az akár édes, akár keserves, Isten felé iparkodunk. Így lesz számunkra Isten a világ világossága s ez a világosság ki nem alszik soha.

Látok a lelki világban még egy más romlást is. A nagy szenvedésekben ugyanis, melyek jókat rosszakat egyaránt értek, sokan megzavarodtak erkölcsi érzésükben s azt gondolták, hogy egyre megy, vajjon tisztességes vagy gonosz az ember. Azt látták mindenütt, hogy az igazságtalanság s a gazdaság mérészen emeli föl a fejét, — látták, hogy az alóvalóság győz s a gonoszág boldogul s azért megrendült a jóban s az igazban való hitük, megrendült erkölcsi érzékük s úgy gondolták, hogy emberek közt is a legfőbb törvény az: aki bírja, marja. Ime egy másik végzetes leromlás! Nem hisznek a jóban, — nem hisznek a jó s rossz közti különbségben, — nem hisznek abban, hogy a jó győzni fog, s hogy a zűrzavaron keresztül is az Isten lelke jóra vezeti a világot.

Mindenekelőtt tudatára kell ébrednünk a nagy harcnak, mely a jó és rossz közt, az Isten kegyelme s az emberi ösztönös bűnösség közt folyik, a mely harcban mi is bele vagyunk állítva s dicsőségünkre válik, ha a zűrzavarban mindig az isteni jónak s a kegyelemnek zászlai alatt állunk.

Az a körülmény, hogy a rossz nagyhatalom a földön s hogy sok párthive van, sem-

mit sem bizonyít, legkevésbé pedig bizonyítja azt, hogy mi szívvel-lelkekkel jók s igazak lenni ne akarjunk s az igazságot ne szomjazzuk. Ellenkezőleg az igazán nemes ember megiszteltetésnek veszi s isteni küldetésnek, ha a jóság igazság s erény mellett végleg tanúságot tehet. Krisztus ily lelkeket keres. Ő azért jött, hogy tanúságot tegyen az igazságról.

Ha gyöngék s gyarlók is vagyunk s ha mélyesen is érezzük, hogy Isten kegyelme nélkül meg nem állunk; de azért tele vagyunk nemes érzéssel, bátorsággal és fölénnyel mindazzal szemben, ami bűn s alóvalóság. Ez a tudat mint égi fény jár előttünk s igazítja ítéletünket s lépteinket. A jóság, az erény s az Isten parancsolatai úgy világítanak nekünk mint az ég csillagai sáros utakon, sötét éjjeleken. Tisztelettel nézünk fel hozzájuk s tőlük vesszük a magunkbaterésnek s minden jóra buzdulásnak indításait.

Az eszmények fölöttünk ragyognak s mi nem vonjuk kétségbe éévényüket. Inkább elítéljük s megvetjük az emberi világ alacsonyosságát, sem hogy a magasságok hatalmát s hozzájuk való jogát letagadjuk. Nagy hanyatlás az már, mikor a nemzedék nemcsak maga romlik el, hanem a válás és erkölcs parancsoló fölényét is letagadja s mikor elvei sem jobb mint tettei.

E rossz és hitetlen nemzedékkel szemben Krisztus Uruk azt akarja tőlünk, hogy külbek legyünk nála, — akarja, hogy tisztábban tükröztessek magunkon a tiszta lelkűség és lelki szépség fényeit, mint ahogy azt azok tehetik, kik nem az ő utjain járnak, — akarja, hogy több igazságot, nagyobb hűséget s bálorsban is kipróbáltabb alhatosságot vigyünk be életünkbe. Rothadó alom s száradó kórok közt így lesz virág a lelkünk s kötömbök s faragatlan szikladarabok közt így leszünk az

Isten gyermekei! Ez az a szebb és nemesebb lét! Nos, lehet-e érdemesebb más valamiért élni? S lehetnek-e az igazi emberi nagyságnak méltóbb képviselői? Hát! Istennek, hogy ilyenek mindig voltak s hogy a történelem nem egynek örökölte meg emlékét, ugyanakkor pedig mindenki

közülünk ismerhet olyanokat, kik becsületben öszültek meg s az élet kísértéseit megállták. A történelem nem tud rólok, de az Isten szemé szeretettel pihen rajtuk s ő elmondja róluk: ti is tanúságot tettek felőlem: nagy dolgot cselekedtetek; megfizetem nektek!

Villamos üzem Székesfehérvártól Nagykanizsáig.

Lapunk hasábjain is ismertetlen foglalkoztunk azzal a grandiózus tervvel, amelyet a Balaton-közgazdasági élet néhány kiválósága vetett fel: színe és amelynél célja az egész Balaton vidéket egy világitási és erőátvételi villamosági érdekelttségbe vonni, amely a Balaton mentén már létező villamos telepeket megszerezve, és a szükséghez képest több új villamos telepet létesítve Székesfehérvártól Nagykanizsáig terjedő üzemkörrel, központi vezetéssel lássa el és biztosítsa ennek a hatalmas gazdasági területnek villamos erővel való ellátását. Az akció élén állók tíz millió alapítókével létesítendő részvénytársaság tervezetét dolgoztatták ki, és most már ennek a nagyszabású részvénytársaságnak szervezésén fáradoznak.

A létesítendő részvénytársaság működési körét kiterjesz-

tették a világitási és erőátvételi üzemkörről villamos vasut létesítésére is. Ez a vasut Székesfehérvárból kiindulva az összes Balaton-menti nagyobb helységek és fürdőtelepek érintésével Nagykanizsáig terjedne.

A városi tanács tegnap délelőtt foglalkozott e nagy fontosságú kérdéssel és bár elvben nem zárkózik el az akcióhoz való csatlakozástól, mégis szükségesnek látja, hogy érdemleges döntés előtt a város alaposan készítse elő a dolgot, számoljon azzal a körülménnyel, hogy Fehérvár városa rövidesen megváltja a helybeli villamos telep tulajdonjogát, és ennek a körülménynek figyelembevételével, gondosan mérlegelve az ebből várható fejleményeket, keresse azokat a módokat, amelyek mellett Fehérvár város érdekeit beilleszthetők a hatalmas vállalat édekkörébe.

A tanács megbizta László Pál városi gépészmérnököt, hogy e szempontok figyelembevételével tanulmányozza át a létesítendő részvénytársaság tervezetét, amelyet megküldöttek a városnak, és nyolc napon belül készítse el ez ügyre vonatkozó véleményes jelentését.

Vasárnapi levél.

Lapunkban főbbzör tanulattunk a színház most követelt helytelen irányára. Most igyekezni fogunk megmutatni az utat, hogyan kapcsolódhatnék bele a színház városi művelődésünkbe, kiterjesztve hatását irodalmunk fejlődésére is. Magyarország kicsi ország és háboru előtt aki kultúrát akarta előgüenni, Budapestre ment, más város alig járszott szerepet kulturális szempontból. Azok, akik vidéki városba kötött a megélhetés és módjuk nem volt arra, hogy a fővárosban megnézzék a képtárakat és premiereket: évek során átalakultak kisvárosi embereké. Magyarországon a vidéki ember tipussá lett, akit a fővárosiak messziről megismernek és a vidéki ugy szetepelt, mint a művelődés terén tájékozatlan, fölszeg egyén.

Még diplomás emberek is — akik főiskoláikat elvégezve lekerültek vidékre — lassan elrejtették gyűjtött impresszióikat és asszimiláltak vidéki környezetükhöz és kevés akadt, aki városa kulturáját képviselte volna. A színház is a könnyű munkát választotta és melegegett azzal, hogy a fővárosból szállított slágeroperettet verltizte amig csak akadt nézője, a komoly munkák színehozzátalálót pedig irányított. Budapestten aztán alakult egy — kiikk. A céhbellek

nyakra-főre dicseki egymást és az őket támogató fővárosi szőrt felkímálmája segítségével szőbre vigájták. A vidéki-tanítelmeket is. Színházunk, ha megtalálja helyes irányát és a színházi bizottság kényeszeríti, hogy műsora felölelje az irodalmi darabokat is, utána első-angy kötelessége lesz, hogy a helyi szerzőket is szóhoz jutassa színpadán. Sok tollforgató ember van városunkban és nem-egy lehet, akinél darabját színpadon adva, jelentős sikert érhetne el. Nekünk, akik városunkat forrón szeretjük, kötelességünk lenne városi irodalmunkat fejleszteni oly módon is, hogy a város, vagy a színpadtól-egyesület tőzne ki irodalmi pályadíjat a legkikerültebb helyi számdarab jutalmazására. De ne feledjünk a színingazgató iróasztalfőjében olvasatlanul helyi szerző darabját, akkor, mikor Raskai Bádai háza, amely nekünk idegen, kénytelenek vagyunk végignézni. Színeszínűk pedig megívánhatjuk, hogy mikor velünk egy városban élveik minden jogunkat, színeszínűk közönségünk uri megélhetést biztosít számunkra: akkor velünk is érezzenek és minden erejükkel kapcsolódjanak bele városi kultúránkba és törekedjenek azt mind erősebbé tenni.

Ha klasszikus dráma, opera, operette, vigjáték mellett helyi szerzőt is fölvesz műsorába a színház, úgy megtalálja műsora helyes egyensúlyát és nemcsak el a közönségnek legértékesebb részét színházától.

Városunkat egy dunántúli

* De csak azt, aki önként vállalta a művet felülbíráltja. Mert nem elég az, hogy a protekciós szerző gyenge műdarabkjáért elfogadja a színingazgatót a babéroköröz; — legyen bátorsága és szán elviselni a homoly kritikát és ne érzékenykedjék az igaz szó miatt.

Szem, sziv és kéz a csecsemővédőem szolgálatában.

Annyi mindent használjuk szemünket: sújtani, hízlelni, mosolyogni, keseregni, gyűlölni, szeretni, bizalmat követelni, ámitani, a szem kormányozza szívünket, elménket és vezet a bölcsőtől fogva a sírig.

Úgy mondja a közmondás: „El a szemtől, ki a szívből” követhetésekképpen amit nem látunk, azíránt ritkán érdeklődünk, azzal nem törődünk. Epen azért, mert ilyen nagy a hatalma fölöttünk a szemnek, állítsuk be ez egyszerű né csak az én, hanem a mások szolgálatába is, — látva, megismerve a más baját, nem tudjuk segítes nélkül hagyani, mert ha már a szem meglátja, a sziv átérzi, a kéz mindjárt kész a segítesre.

Tehát látni, hogy tudjunk, ez egyszer nem kíváncsiságból, mert mások baját szenvedése, ezer nyomorúsága, csak fájdalommal válthat ki lelkünkben, azt pedig nem szokás keresni, hanem látni és tudni más bajáról, hogy együtt-érzősünk segítesre váltódjék fel. Hogy mit lehet látni s mihez kell a sziv és kéz, arról elmondunk egy két esetet.

Hideg novemberi délután befértünk az Alsókirálysor egyik szegényes lakásába, hideg szoba, de annál nagyobb forróságban, lázban fekszik egy szegény beteg anya. Újszülött gyermeke megállt, de a többi hat ott didergett, éhezett körülötte. Rögtön orvost hívtat a védőné és hetekig gyámolította őket, mert nem volt más az anya mellett mint 12 éves leánykaja. Az anya öt hét után felgyógyult, de az orvos, gyógyszer, tetetés kifizetése még nagyobb nélkülözésekre döntötte őket, az apa mozgósítás óta katonára, a hadisegély még az életre sem elég.

A Könyököz egyik házába hívják a védőné, gyönyörű nyomorúság, piszok között, nem is szoba hanem oduban. A férj harciéren szerzett tíusz következében agybetegben lithon van, azonkívül van még hat gyermek, dacára a nagy hidegnek alig felöltözve, mindnyáján meztelül egy kótny vagy rossz nadrágban szinte pörög, egy sém jár iskolába, de így nem is mehetnek. S az életre, ruhára, mindögne havi 30 korona rókant nyugdíjat

kapnak. Hol és mivel kezdjük itt a segítesét?

Kocsit kapott a védőné, hamar ki az Öreghegyre, hol ikerfű van, s a jó Isten vezette, meri nemcsak az anyát találta rongyok között nagy lázban, hanem a kicsinyeket is. Rögtön intézkedett, hogy az orvos jöjjön, sőt addig segítesükre volt, s ma mindhárom egészségesek.

Tudomásunkra jutott, hogy a belváros kellős közepén a legnagyobb nyomorban van egy család, az anya ikreket szült, s látogatáskor a megszokott képtáru élénk, hideg szoba, sőt fésűs s a felvilágos gyufánál az anyalától égő arca, mellette az életképtelen csecsemők s három nagyobb gyermeke a földön a rongyok között. Itt csak az anyát menthettük, az ikreket meghaltak, hisz: legtöbbször még, egy ingecske sincs mit rájuk adjanak, azután már több oldalról jött a segítes, az igaz, jobb későn mint soha, de jobb lenne a bajokat megelőzve.

Ilyen esetet számtalant tudnék az olvasók lelki szeméi elé állítani, de mondhatom a toll gyöngéni, hálványan adja vissza a képet és nem vált ki nem érdemleges olyan felbuzdulást mintha személyes meggyőződést szerzenék, s mivel ere sajnos napról napra több alkalom van, a Csecsemővédő Egyesület szívesen adna

alkalmat és címet, kik hajlandó lennének az ilyen szegény családokat 1—2 hétig támogatni, — egy kis ruhát a csecsemők tüzelőt a kályhába, ételt napig az anyának. De sok helyen jára, ha hasonló körülmények közé képzehetnek azok magukat, nem havi 30 koronából nyomorognak kilenced magokkal, hanem száaz és tele éléskamra áll rendelkezésükre.

Ezt az ügyet csak felebarátsággal lehet előbbre vinni, állam sürgeti a csecsemők megvédelmét mint nemzetvédelmet, de nem ad anyagi eszélyt hozzá, pedig a felsorolt esetekben is mindenütt anyagi segítes volt szükség, hisz higiena szempontjából találnak ugyan leggyakrabban kifogásolni valót, de hogyan fogásoljunk mikor egy alkalommal az volt a felelet: szappan, mosóssag, mert? Nem is szólni, mert hol a meleg víz fürdők, szappan, s minderré a pénz, mikor lapos sincs.

Ilyen körülmények, nélkülözések között jön a gyermek, csoda e, ha ezt a kitor beelőnk a sóhaj s szívesen száll a Gondviseléshez, ezekért az ártatlanokért meg kell adnam a jobb viszonyokat, melyek

türközponttá fejlesztjük és megteremtjük egy intelligens vidéki kultúrát, amely nem félszázéves gérel ismerhető fel, hanem arról, hogy kultúra terén tájékozott mint a fővárosi, erkölcsiben pedig annak fölötté áll. A. N.

HÍREK.

— Az új kormány üdvözlése. Székesfehérvár város tanácsa javasolja a közgyűlésnek, hogy a törvényhatósági bizottság az új Wekerle kormányt üdvözölje és támogatásáról biztosítsa.

— Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár van alakulóban Székesfehérváron, mely a mezőgazdaság minden ágában nagy szabású tevékenységet lesz hivatva kifejteni. Az új alakulás a Székesfehérvári Közgazdasági Bank és Takarékpénztárból indul ki, mozgatója Elek Gyula vezérigazgató és mögötte áll a budapesti Magyar Östermelők Bank és Takarékpénztára, mely 20,000,000 (husz millió) alapítókévi rendelkezik. Mint halljuk, főfeladatul tűzték ki a föbblemelést, a Dunántúli borzlelt ideközponosítását és néhány holdon való bogárkereszlet honosítását — s egyéb a mezőgazdaság körébe végo üzleti tranzakcióit.

— Új rendőrbiztos Csontos János közéletmezési ellenőrt a polgármester rendőrbiztosná nevezte ki. Csontos Jánosban a polgármesteri kinevezés egy szorgalmas és lelkiismeretes munkáról állított a rendőrség szolgálatába.

— A villamosvasut ügy. Ma utner József budapesti lakos vállalkozó a Székesfehérvárról létesítendő villamos vasútra a polgármestertől pár évvel ezelőtt elemunkálati engedélyt kért. A háború viszonyok a munkálatokat leteleltették s ezért most az engedélynek újabb egy esztendővel való meghosszabbítását kérte. A kérelmet dr. Saára Gyula polgármester méltányolta s annak helyt adott.

— Új részvénytársaság fog alakulni a napokban Székesfehérváron. A helybeli kereskedők és iparosok egy füzere és gyarmatára kereskedelmi részvénytársaság megalkutását határozták el.

— Növendékhangverseny. A székesfehérvári zenekola igazgatósága február 17 én, vasárnap délután fél 6 órakor a zeneiskola helyiségében (Ferenc József tér 10.) a XXVII. növendékhangversenyt tartja, melyen a következők működnek közre: Pangl Mariska, Amigó Anna, Füst Ilona, Huszár Ilona, Say Klára, Tarján Géza, Barna Ida, Lukács Lenke, Elek Endre, Binder Béla, Binder László, Pálmai Juliska, Keller László, Praxa László, Frank Irén, Tattay György, Klökner Mariska, Palotai Lili. — Az érkező sorrendjében elfoglalandó helyekre I. K. belépődíj, mely a rendezés költségeire fordítják.

Felszabadult az utolsó darab magyar föld is.

A tölgyesi járásból elvonultak az oroszok.

Csikvármegye tölgyesi járásából, amely a legutolsó napokig az oroszok kezén volt, az ukrán különbekének és az orosz háború befejezésének folyamánya gyanánt az ellenség elvonult. Ezzel megtisztult az utolsó talpalattnyi magyar föld is s szabaddá vált Erdélynek ez a szélső keleti csücske, amely legtovább szenvedett a háború nyomorúságától.

Lloyd George lemondott?

A „Fremdenblatt“-nak jelentik Rotterdamból: Itt elterjedt hírek szerint Lloyd George beadta lemondását.

— Felolvasás. Gróf Könyvesség Lajos afrikai utazásáról a Múzeum-egyesület javára rendezett felolvasása kedden d. u. 6 órakor lesz a főgimnázium dísztermében. A felolvasást vezetik képek illusztrálják. Belépő díj 2 korona. Jegyek Klökner József könyvkereskedésében válthatók.

— Meghívó. A Pro Patria egyesület folyó hó 17-én délelőtt fél 12 kor gyűlést tart (Ybl Miklós u. 4. sz. l. em.) Kéri a tagok szives megjelenését. Az elnökség.

A nőtlanság megadóztatása.

A magyar Fajjogvédelem és Népesedéspolitikai Társaság, mely feladatát látle ki a magyar nép törtsét fenyegető veszedelem elhárítását, a múlt hónap végén kérvénnyel fordult a képviselőházhoz, hogy a jövedelmi és vagyonadóról szóló törvények módosítására vonatkozó törvényjavaslatak azt a részeit, mely közönségesen mint aggregényadó ismeretes, változtassák meg. A kérvénynek, a melyet Teleki Pál gróf országgyűlési képviselő nyújtott be a ház elnökségéhez, rövid gondolatmenete a következő: **Mint** hogy a mai kulturális fölképp nagyvárosi viszonyok között a gyermektelenség vagy kevésgyermekesség egy gazdasági hasznót nyújt, melyet szemben az egészéges családi élet, a kelető száma gyermekek fölnevelése nagy terhet ténit föl, a nőtlanság megadóztatását oly fokúvá kellene tenni, hogy a választás csak az lehessen, vagy anyagi időszót család fenntartásával, vagy ugyanannakora adózat adó alakjában. Ezt a célt — nem szólva arról, hogy az aggregényadóknak változtatás nélkül való behozatala ellen komoly érvelés szólna — a tervbevitel 10 — 15 százalékos adófölnevelés meg sem közelítene, sőt a népesedéspolitika nézőpontjából két irányban is káros befolyást gyakorolna: egyfelől azt a látszatot keltené, hogy a nőtlén férfi ilyen olcsó adópoliák drám válthajja meg kötelességet, másfelől pedig legkevesebbet az egy gyermekes családok helyzetét mutatná. A Magyar Fajjogvédelem és Népesedéspolitikai Társaság szerint nyomtatékossan kifejezede kell juttatni, hogy a családó éreze, hogy az állam töle első gyermeke után még további szaporulatot vár.

— Köszönet. A helybeli ipar testület ismét 75 koronát adott az inasokhozban elhelyezett tanulók ellátására, melyért hálas köszönet mond az otthon vezetőség.

— Helyreigazítás. Tekintetes Szerkesztő Ural A Fejérmegyei Napló XXV. évt. 37. számának „Hírek“ rovatában a közéletmezési bizottság ülése — felirata alatt azt közli, hogy Steiner Géza és Vágó bizlagok tiltakoztak a munkásság nevében az állam beadott felebberés ama beállítás ellen, hogy a munkásság nem helyesli a közgyűlési határozatot. Kérem helyreigazítási, hogy a felebberésben nem állítottam azt, hogy a munkásság tiltakozott a közgyűlési határozat ellen, és ekként a nevezett két ur tiltakozása nem az én felebberésemre vonatkozhatott. Dr. Vermes Mihály.

E helyreigazító nyilatkozathoz a szerkesztőség a való tényállás lezörgezésére csak azt kívánja megjegyezni, hogy Steiner Géza munkásbiztosító igazgatónak és Vágó DV. munkásnak tiltakozása tényéig megtörtént, de nem dr. Vermes, hanem dr. Holly Géza felebberésének azon részére vonatkozott, melyben szó szerint a következőt mondja: **A közönség, melynek zsebéből rekvirálódott a sok nyereség, — amelyből most már a bizottság szerint időszót az ajándékozhat, — nincs olyan nagy elismeréssel a közéletmezési ügyek vezetésé iránt, ami kitünik a közgyűlésen becsatolt népgyűlés határozatából.**

— Az oroszok kivonultak a Kaukázusból. Az orosz csapatok a feleti háboron fekvő török területeket mintegy tíz nap óta teljesen kiűritették és a régi orosz határra vonultak vissza. Az orosz csapatok helyett most örmény bandák garázdálkodnak, amelyek jól fel vannak fegyverkezve. Számukat 40 — 80,000 emberbe becsülik.

— Lopás. Sándor Imre Széchenyi utca 19 sz. alatti lakos nagykereskedő raklárából 200 zsákot elloptak. Az ismeretlen tettest keresi a rendőrség.

— Adományok. A szegény család részére újabb a következők adakoztak: dr. Petrik Zoltáné élelmeszt, K. M. Z. 10 K, Bem Márta Örspuszta 10 K, N. N. egy kenyer és egy üveg bor.

— A rum alkonya. Egy olvasónk, aki ismét a fővárosi pálinka mérésnek szellett vizsgonyál, azt írja nekünk, hogy a belföldi rum ellátás. A rum, amelyik a háború alatt olyan nagy karriert futott be, hogy régi feudális nagybirtokokok is rumgyártásra kényszerítettek és egy időben jóformán más széles ital nem is volt forgalomban, ma int rum, végképpen lefűt, mióta a maximális árat 13. koronában állapították meg. Epp úgy nem lehet kapni mint ahogy nincs koronára maximális, pálinka sem. Szilvioriumot, lörkölyi borkát (40 fokosat) már itt ólt lehet kapni mert 22 koronára maximálják. (55 korona egy liter abszolút szesz, amiből 14 korona az államé.) Likört, amiben 20 százalék a szesz és 20 — 25 deka a cukor, 32 koronáért és 40 fokos konyakot 36 koronáért lehet kapni. Az állam bevesz 3 — 4 koronát adóban a többi haszon a konyak és likörgyárosé. A jól elgondolt, de kibovó ajtókat nyitva felejtő pálinkamaximálási rendelet lényegében nagy változást nem hozott létre, az állam jövedelmét nem fokozta, csak azt eredményezte, hogy a rumnak bealkonyult, a likörnek felvirrad.

— Oroszországban az egyházi vagyont elkobozták s a hitoktatást megszüntették. A népbiztosok az orosz ortodox egyház élelébe is brutális erővel beletnyultak. Rendeletet bocsátottak ki, mellyel elválasztják az egyházat az államtól, elkobozták az egyházak vagyonát, megszüntetik a hitoktatást s nem folyósítják a lelkesítő fizetést. Mindez nem meglepő, a bolsevikiek uralmától ez várható volt, legfeljebb az a különös, hogy nem következett be előbb. Téves volna azonban mindebből az orosz vallási élet csopaszására következtetni. Az orosz lélek konstrukciójának a vallásosság egyik fő eleme s maradt ezután is. A bolsevik kormány elhatározása főképp pénzügyi okokra vethető vissza, az egyházi javak elkobzásával véli ugyanis pótolhálni azokat az anyagi erőforrásokat, melyekkel a háborgó elemek elcsúsztatás s az éhezők, nyomorgók ideg óráig való táplálását elérnét. Az új állapotok azonban nem következhetnek be az ortodox egyház ellenállása nélkül. A moszkvai metropolita Krikozia a bolsevikket s ugyaner a szelém végigvittul most egész Oroszországban, jelentékenyen hozzájárulva ahhoz, hogy meggingassa a bolsevikiek amugy is gyöngye talajokon álló uralmát.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik boldogult férjem halálán folytán érzett fájdalommat szives jóindulatukkal, részvétükkel és a temetésben való megjelenésükkel enyhíteni szivesek voltak, fogadják legmhálásabb köszönetemet. Özv. Horváth Károlyné és árva.

Köhögés ellen kitűnően bevált hárszer — Störck patallja. Egy dobos árá 1 koronát. Kapható: Szűcs Róbert Károly könyvtéri gyógyszertárban.

Az „APOLLO-SZÍNHÁZ“ HÉTFŐ ÉS KEDDI példátlan sikertől újonosság: **A SENKIFIA** Szerelmi játék 4 felvonásban. Csontos, Gyárfás, Haraszty, Lenkeffy!

— Katonák családjai a pápának. Toulouseba ügylést tartottak azok a francia családok, akiknek hozzátartozói fogságba estek vagy eltűntek. A gyűlésekről, amelyen a hatóságok is képviselték magukat, a családok táviratban üdvözölték a Szentatyát és hálát mondtak neki a hatóságok és eltűntek érdekében tett fáradozásaiért, amelyekkel méltán kiérdemelte a foglyok pápája megtisztelő címet. Bizalommal reményvel tekintenek — úgymond a távirat, — a francia családok a pápára, aki az egész ország hátlaját megszerezte áldásos tevékenységével. — Ugyanis az idősebb foglyoknak — hazabocsátását a Szentatyája javossal a hadviselő feleknek a így ő a kezdeményezője ennek a nagy jelentőségű eseménynek.

— Szept. májfiók pörbenes arctisztalanság ápolására biztos hatáson szer a „Korona tejkrém” (ezelőtt Crème de Laktine), mely párszori használat után az arcbőrönysimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 1.50 K. Nagytégely 3 K. Kapható Szűcs Róbert gyógyszerháznál.

Heti színházi műsor:
 Vasárnap: d. u. Postásfiú és huga. este: János vitéz.
 Hétfőn: Románc.
 Kedden: Stambul rózsája.
 Szerdán: Hajduk hadnagya.
 Csütörtökön: d. u. Koldus és királyi.
 este: Hajduk hadnagya.
 Pénteken: Hotel Imperial.
 Szombaton: d. u. Csárdáskirálynő.
 este: Hotel Imperial.
 Vasárnap: d. u. Vandergold k. a.
 este: Hotel Imperial.
 Előkészületen: Kórista lány.

Mozi.

Az Uránia igazgatósága közli:
 Pálinka-fő az Urániában. Molnár-Ferenc világhírű diáregénye hétfőn és kedden látható csak az Urániában. Ezen film után oly nagy az érdeklődés, hogy az Uránia tulajdonosa szükségesnek tartotta ugy hétfőn, valamint kedden is a rendes fél 7 és fél 9 órai előadáson kívüli délutáni fél 6 óra egy ifjúsági előadást tartani. Jegyek az összes előadásokra Ullmann dóhánylőszében, valamint az Uránia pénztáránál egész napon át kaphatók.

Az Apolló igazgatósága közli:
 A senki fia. Csontos Gyula, Gyárfás Dezső, Lenkffy Ica, Haraszly Hermin, ennyi kiűnő csengésű nevet hoz az Apolló-színház hétfő-keddi műsora. Vajda Lászlónak „A senki fia” című példátlan sikerű 4 felvonásos szerelmi játéka kerül bemutatásra a kiűnő kvarkett főszereplésével. A hírneves Phönix filmgyár első vigjáték filmje ez a művészi alkotás. A téma: miképen forgat az újjai körül egy a svihákság mezében mutatkozó herceg egy egész társaságot. Csontos Gyula a címszerepben egyéni művészetének valamennyi értéket kidomborítja. A többi szereplők is tudásuk legjavát adják. A fővárosban heteken át óriási sikerrel adták a darabot. Előadások fél 4, 6 és fél 9 óraor. Rendes helyarak.

Szerkesztői üzenet.
 B. A. — Mindkettő keresztény vallásu.

A kiskertesek figyelmébe!

Az érdekeltek szives figyelmébe ajánljuk, hogy a kiskertek kiosztását a napokban megkezdjük; siessenek tehát, szövetkezelünknel minél előbb jelentkezni. Tájékoztató megjegyezzük, hogy a Sörház feletti (csatornaparti) és az u. n. Váralja területének kivételével a tavaly művelt kiskertek ezidén is megmaradnak. Mindazon által; minthogy a Homoksor alatt és a Komlóskertben most tavaszra újabb és nagyobb területet bocsájtott a városi hatóság rendelkezésünkre, a tavalyinál jóval nagyobb kiskerteket

lesz mólcunk kiosztani. Ezért új felosztási tervet kell kidolgoznunk, úgy hogy a kiskertek megyei és tulajdonosi valószínűleg teljesen megváltoznak. A sürgős jelentkezézen felül arra kérjük tehát az érdekelteket, hogy a

FEBRUÁR 21-ÉN (csütörtökön) d. u. 4 óraor

a hitelszövetkezet helyiségében tartandó megbeszélésre lehetőleg mindnyájan jöjjenek el.

Székesfehérvári Hitelszövetkezet.

APRÓHIRDETÉSEK

Eladó ház. Külsőbudai út első dűlőben a harmadik ház eladó. Tudakozódnj ugyanott.

Egy 4 polgárit végzett ügyes leány jó fizetéssel a gyógyszerárba keres. Szűcs Róbert, Károly Királytér.

Május 1 ére kiadó egyszobás lakás, konyha és hozzátartozó mellékkeliségekkel. Bővebbet a kiadóhivatásban.

Egy tanulót felvesz Varga István műszabó, Jókai-utca 20.

Selyem utca 20. sz. ház szabakézből eladó. Bővebbet ugyan ott lehet meg tudni.

Egy szép íróasztal, ágyak, ágybetét szőlőprés eladó. Palotai-utca 12.

A Székesfehérvári Szeszitőző Szövetkezet 100 hl. szeszszállításra alkalmas hordót keres.

Butorok, korcsmai felszerelések árvereztetnek 1918. évi február hó 20-án Ferenc József tér 17. szám alatt d. e. 10 óraor.

100 métermázsza Takarmányrépa Széchenyi utca 44. szám alatt eladó. Ugyanott 13 hektó ubjor is eladó.

Egy darab lóherkaszálo a bőrgőndi vonal mellett a 4 ik dűlőben kiadó. Tudakozni Szeder-utca 29, hol egy asztalszparhed eladó.

Aránia-színház

Hétfőn és kedden, február 18 és 19-én:

Pál-utcai fiúk

Molnár Ferenc ifjúsági regénye filmen.

Mindkét napon d. u. fél 5 óraor ifjúsági előadás. RENDES HELYÁRAK.

Öreg-utca 27. sz. új családi ház eladó. Tudakozni ugyanott lehet.

Fiatal lakatossegéd és kocsi feivelétek Haggenmacher söritelepén, Fazekás utca 6.

Egy kifutófiút vagy leányt fel veszek. Resenszky Zsófia, Ybl Miklós utca 10.

A gázgyárban napszámorok havi 210 korona fizetéssel felvételnek.

Sár utca 29. számú gazdálkodásra alkalmas nagy ház eladó. Tudakozódnj ugyanott lehet.

Egy kaszálo réti kiadó. Tudakozódnj lehet Tolnai utca 14. sz. a.

Egy gazdálkodásra alkalmas nagy ház és egy fel buraföld a vízmosásban. Tudakozódnj lehet Zámoly utca 29.

Sütő utca 16. sz. ház szabadkezből eladó. Tudakozódnj lehet ugyanott.

Klöckner Ede zeneműkiadó

(Budapest, József-köut 11.) kiadásában megjelent háborus daltérmekek legszebbjei:

- Czeglédy Gyula-Somlyó Z. *Az utolsó halott* K 2.50
- Harsányi Zsolt, *Legenda (Dal a Kárpátokból)* K 2.50
- Békffy L. *Csak meg egyszer láthatnának* K 3.—
- Hetényi Békffy A. *Haladó katoná dala (Der sterbende Soldat)* K 3.—
- Dr. Molnár Jenő A. *Vak katoná dala (Der blinde Soldat)* K 3.—
- Somlyó Zolt. *Három hlvér a harcba ment.* K 2.60
- Balassa Emil. *Fekete hegyek közt (Levél a szerb harctérről)* K 2.50
- Hervay Frigyes Ima *egy katonáért* K 2.50
- Buday János Harmath I. *Már a sziven csupa sóhaj* K 2.50
- San Noel. *Messze földön idegenben (Puskából a keresztifja)* K 3.—
- Reményi Balá-Harsányi Zsolt. *Ki tudja mere, ki tudja hol (A rongyos katoná)* K 3.—
- Dr. Karpát. *Odakint vártán (Draussen auf der Warte) „Egbe nyuló hegyek között”* K 2.—
- Dr. Várady Antal Hetényi Imádkozik a király. *Melodráma.* K 3.60
- Kov. és Somgyai. *Limondé ez a világ. Vigdal.* K 3.—
- Hetényi Balassa. *Karkötő óra. Legenda* K 2.50
- Budafay F. *Gondolj réám én jó anyám* K 3.—
- Hetényi Falk. *Hősök napján. Melodráma* K 4.—

Jdonság női és leányka FILZ és VELOUR kalapokban.

SZÖVET ÉS SELYEM BLOUSOKBAN,

Szűnne garnitúrákban, o g. Divatos fűzők. Kézimunkák.

Nagy választék SÍRKOSZORUKBAN

Kováts Antalnal, Károly királytér.

„Apolló”-színház.

HÉTFŐN, február 18 és 19-én: **KEDDEN:**

A magyar Kinematográfia remek mesterműve!

A SENKI FIA

Szerelmi játék 4 felvonásban.

Filmre írta Vajda László. Rendezte Kertész Mihály.

Eőszereplők:

- Alex Csontos Gyula,
- Saxenbauer Gyárfás Dezső,
- A feleség Haraszly Hermin,
- Eliz, a leánya Lenkffy Jea,
- A báró Lajtháry Károly,
- A gróf Sziklay József.

Kiegészítő műsor. Kiegészítő műsor.

Előadások fél 4, 6 és fél 9 óraor. Rendes helyarak.